FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER

fremsat den 11. oktober 2001 [1]

1. Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har i denne sag nedlagt påstand om, at Domstolen fastslår, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtigelser til at gennemføre Rådets direktiv 96/82/EF af 9. december 1996 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer [2] (herefter »direktivet«).

I — Relevante retsforskrifter

2. Ifølge artikel 1 vedrører direktivet forebyggelse af større uheld, hvori farlige stoffer indgår, og begrænsning af følgerne heraf for mennesker og miljø med det formål på en sammenhængende og effektiv måde at sikre et højt beskyttelsesniveau i hele Fællesskabet.

3. Direktivet pålægger særligt medlemsstaterne at sørge for, at driftslederne i visse industrivirksomheder er forpligtede til at tage alle nødvendige forholdsregler til at forebygge større uheld og begrænse følgerne heraf (artikel 5, stk. 1), at udarbejde planer for forebyggelse (artikel 7, stk. 1), at udarbejde sikkerhedsrapporter (artikel 9, stk. 1) og at udarbejde interne beredskabsplaner (artikel 11, stk. 1).

4. Artikel 24 giver medlemsstaterne en frist på højst 24 måneder efter direktivets ikrafttræden [3] til at vedtage de love og administrative bestemmelser, der er nødvendige for at gennemføre direktivet, og at underrette Kommissionen herom. Direktivet er i henhold til artikel 25 trådt i kraft den 3. februar 1997; fristen er således udløbet den 3. februar 1999.

II — Sagens faktiske omstændigheder

5. Den 3. februar 1999 havde Kongeriget Belgien endnu ikke underrettet Kommis-

1 — Originalsprog: spansk.
2 — EFT 1997 L 10, s. 13.
3 — Tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* (jf. artikel 25).

sionen om bestemmelser, der var truffet med henblik på at efterkomme artikel 24. Kommissionen var heller ikke i besiddelse af andre oplysninger, der gav den grundlag for at fastslå, at Kongeriget Belgien havde vedtaget de nødvendige bestemmelser.

6. Under disse omstændigheder og idet Kommissionen vurderede, at den sagsøgte stat i strid med sine forpligtigelser ikke havde truffet de krævede foranstaltninger, tilsendte Kommissionen den den 20. august 1999 en åbningsskrivelse med opfordring til at fremsætte bemærkninger inden for en frist på to måneder. Den belgiske regering svarede ved den 27. oktober 1999 at tilsende Kommissionen to bekendtgørelser, der var vedtaget henholdsvis den 4. marts og den 22. april 1999 af regeringen og af Rådet for Hovedstadsregionen Bruxelles[4]. Disse bekendtgørelser fastsatte i medfør af artikel 4 i lovdekret af 5. juni 1997[5] fortegnelsen over anlæg af klasse IA, IB, II og III, der var betinget af en »miljøgodkendelse«.

7. Kommissionen anså svaret for utilstrækkeligt, og den tilsendte derfor den 21. januar 2000 Kongeriget Belgien en begrundet udtalelse, hvori Kommissionen opfordrede Kongeriget Belgien til at træffe de nødvendige foranstaltninger for at afhjælpe situationen inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af udtalelsen. De belgiske myndigheder tilsendte ved skrivelse af 5. april 2000 Kommissionen en stillingtagen fra den vallonske regering og meddelte samtidigt, at svarene fra forbundsmyndighederne samt fra de to andre regioner hurtigt ville følge.

8. De vallonske myndigheder vedlagde deres svar en kopi af en samarbejdsaftale om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer indgået mellem forbundsstaten og de tre belgiske regioner (herefter »samarbejdsaftalen«). Aftalen var blevet godkendt ved et dekret, der var vedtaget af det vallonske parlament den 8. december 1999, hvis offentliggørelse i *Moniteur belge*, i henhold til hvad der blev anført i svaret, ville finde sted uden tøven og derefter øjeblikkeligt blive meddelt til Kommissionen. Den vallonske regering oplyste ligeledes om vedtagelsen af dekret af 11. marts 1999 om miljøgodkendelser, hvis gennemførelsesbestemmelser var på et så fremskredet stadium i udarbejdelsen, at det efter dens opfattelse var rimeligt at forvente, at samtlige retsforskrifter om miljøbeskyttelse ville kunne træde i kraft fra januar 2001.

9. De belgiske myndigheder tilsendte ved skrivelse af 6. juni 2000 Kommissionen en meddelelse fra den flamske miljø- og land-

4 — De er offentliggjort i *Moniteur belge* henholdsvis den 7.8.1999 (s. 29713) og den 5.8.1999 (s. 29209).

5 — *Moniteur belge* af 26.6.1997, s. 17055.

brugsminister, hvori der blev henvist til samarbejdsaftalen og forklaret, hvorfor denne måtte anses for at sikre en tilstrækkelig gennemførelse af direktivet. Imidlertid blev det præciseret i meddelelsen, at aftalen ikke ville træde i kraft, så længe den ikke var blevet tiltrådt af de fire aftaleparter, og at alle tiltrædelsesprocedurerne var langt fremskredet.

10. Under et møde mellem parterne, der fandt sted den 8. september 2000, meddelte den belgiske regering, at den uanset sin tidligere meddelelse om gennemførelsen af direktivet i regionen Vallonien var af den opfattelse, at samarbejdsaftalen var tilstrækkelig til at sikre anvendelsen af direktivet på dens område.

11. De belgiske myndigheder meddelte endelig ved skrivelse af 26. september 2000 Kommissionen det flamske parlaments beslutning af 17. juli 2000 om tiltrædelse af samarbejdsaftalen.

12. Da Kommissionen anså de modtagne oplysninger for utilstrækkelige, vurderede den, at den ikke var blevet meddelt alle de foranstaltninger, der var nødvendige for en tilstrækkelig, officiel og endelig gennemførelse af direktivet; den har derfor anlagt den foreliggende sag.

III — Parternes påstande og retsforhandlingerne for Domstolen

13. Kommissionen har nedlagt påstand om, at Domstolen fastslår, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtigelser i henhold til direktivet, idet det ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme direktivet, eller under alle omstændigheder, idet det ikke har meddelt Kommissionen de omhandlede bestemmelser.

14. Kongeriget Belgien har i sit svarskrift anført, at det i henhold til artikel 92a, stk. 3, litra b), i specialloven af 8. august 1980 om institutionelle reformationer [6] var nødvendigt af hensyn til gennemførelsen at indgå en samarbejdsaftale mellem forbundsstaten og de tre regioner, der blev underskrevet den 21. juni 1999 og offentliggjort i *Moniteur belge* af 12. oktober 2000 [7].

6 — *Moniteur belge* af 15.8.1980, s. 9434.
7 — S. 34451.

15. Kongeriget Belgien har tilføjet, at i henhold til artikel 92a, stk. 1, i specialloven træder den omhandlede aftale først i kraft, når alle parter har tiltrådt den, hvilket fandt sted den 16. december 1999 for regionen Vallonien [8], den 17. juli 2000 for regionen Flandern [9] og den 20. juli 2000 for hovedstadsregionen Bruxelles [10].

16. Kongeriget Belgien har i sit svarskrift anført, at et udkast til lov om tiltrædelse af aftalen er under udfærdigelse på forbundsplan, og at Domstolen ville blive underrettet om dets endelige vedtagelse. Kongeriget Belgien har i duplikken præciseret, at udkastet blev vedtaget af senatet den 15. marts 2001 og oversendt til deputeretkammeret den følgende dag, og tilføjet, at Domstolen ville blive underrettet om lovens ikrafttrædelse.

17. Den sagsøgte stat har både i sit svarskrift og i sin duplik anført, at Kommissionens påstand i lyset af det ovenfor anførte nu er uden genstand.

18. Den belgiske regerings befuldmægtigede tilsendte den 19. juni 2001 Domstolen en kopi af lov af 22. maj 2001 [11] om tiltrædelse af samarbejdsaftalen samt en skrivelse, der var stilet til Kommissionen, hvori Kommissionen anmodes om i lyset af ovennævnte at hæve sagen.

19. Kommissionen har ved skrivelse af 23. juli 2001 meddelt Domstolen sin hensigt om ikke at hæve sagen, fordi samarbejdsaftalen efter Kommissionens vurdering ikke på en tilstrækkelig måde gennemførte direktivets artikel 12, artikel 13, stk. 5, og artikel 16.

20. Parterne har givet afkald på afholdelse af retsmøde.

8 — *Moniteur belge* af 12.10.2000, s. 34450.
9 — *Moniteur belge* af 11.8.2000, s. 27564.
10 — *Moniteur belge* af 7.9.2000, s. 30614.
11 — *Moniteur belge* af 16.6.2001, s. 20783.

IV — Traktatbruddet

21. Den sagsøgte medlemsstat har på en måde ændret sit forsvar under retsforhandlingerne sammenlignet med det, som den har gjort gældende under den administrative procedure. Den henviste således ud over til samarbejdsaftalen også til visse regionale bestemmelser om aktiviteter, der var betinget af en »miljøgodkendelse«. Dens forsvar er under den foreliggende sag imidlertid udelukkende baseret på tilstedeværelsen af en aftale mellem forbundsstaten og de tre regioner uden at henvise til ovennævnte bestemmelser; den sagsøgte medlemsstat har således implicit indrømmet, at disse bestemmelser var utilstrækkelige til at gennemføre direktivet, således som Kommissionen har gjort gældende. Diskussionen for Domstolen begrænser sig således til alene at besvare påstanden for så vidt angår samarbejdsaftalen.

22. Direktivet pålagde medlemsstaterne inden den 3. februar 1999 at træffe de nødvendige foranstaltninger til at indrette deres respektive retsordener efter de stillede krav og til straks at underrette Kommissionen herom.

23. Uanset hvilken rækkevidde man tillægger samarbejdsaftalen over for dette formål, er det sikkert, at ved udløbet af den frist, der blev fastsat i den begrundede udtalelse [12], var aftalen endnu ikke trådt i kraft. På dette tidspunkt var traktatbruddet således uomtvisteligt, og det er dette, Domstolen bør fastslå. Senere ændringer er i denne forbindelse irrelevante og skal ignoreres, og dette gælder også for de for Kongeriget Belgien særlige institutioner samt for de vanskeligheder, som de har kunnet indebære, for at få samarbejdsaftalen til at træde i kraft [13].

V — Sagens omkostninger

24. Hvis Kommissionen gives medhold i dens påstand, bør sagsøgte pålægges at betale sagsomkostningerne i henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2.

12 — Den dato, som en dom om traktatbrud i henhold til Domstolens faste praksis skal henvise til (jf. bl.a. dom af 25.11.1999, sag C-96/98, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 8531, præmis 19, og af 12.12.2000, sag C-435/99, Kommissionen mod Portugal, Sml. I, s. 11179, præmis 16).

13 — Medlemsstaterne kan ligeledes ikke i henhold til Domstolens faste praksis påberåbe sig bestemmelser, fremgangsmåder eller forhold i deres nationale retsordener, til støtte for, at deres forpligtelser ikke overholdes inden for de frister, der følger af et direktiv (jf. mit forslag til afgørelse i sagen Kommissionen mod Portugal, punkt 15, og de deri citerede domme).

VI — Forslag til afgørelse

25. Jeg foreslår under hensyn til ovenstående, at Domstolen tager den i sagen nedlagte påstand til følge og fastslår, at Kongeriget Belgien har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til Rådets direktiv 96/82/EF af 9. december 1996 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer, idet det ikke har udstedt de nødvendige love og administrative bestemmelser inden for den i artikel 24 fastsatte frist, og pålægger den sagsøgte stat at betale sagens omkostninger.